

Historia

Mosina zalicza się do jednych z najstarszych miast w Wielkopolsce. Pierwsza wzmianka o mieście pochodzi z 1247 roku, kiedy to po raz pierwszy zapisano nazwę "Mosina" w dokumencie dzielącym Wielkopolskę między Przemysła I i jego brata Bolesława Pobożnego. Nazwa "Mosina" pochodzi od dawnego wyrazu "moszyna", oznaczającego miejsce porośnięte mchem, i pierwotnie dotyczyła rzeki. Przełomowym momentem dla miasta był rok 1302, kiedy to wojewoda kaliski, Mikołaj Przedpełkowiec z rodu Łodziów nadał Mosinie prawa miejskie. Do rzeczywistej lokacji doszło dopiero w 1429 roku, kiedy to król Władysław Jagiełło nadał Mosinie prawo magdeburskie, potwierdzone i transumowane przez kolejnych władców Polski.

Doznanie: 14710-14710-1660 W 1660 roku, w drodze z wyprawy do Danii, stacjonowała w mieście połowa chorągwi Stefana Czarnieckiego. Wraz z nią zatrzymał się tutaj na rekonwalescencję, po przebytych ciężkim tyfusie, pamiętnikarz Jan Chryzostom Pasek. W 1793 roku Mosina, licząca 419 mieszkańców i 75 domów drewnianych, została włączona do zaboru pruskiego. Miasto odwiedził trzykrotnie cesarz Napoleon Bonaparte, w 1807 roku podczas lustracji terenów, w 1812 kiedy maszerował na Moskwę i gdy pokonany wracał do Paryża.

Doznanie: 26295-1848 Miejscem ważnym w historii Mosiny ma rok 1848. W końcowej fazie Wiosny Ludów miasto wraz z okolicami było terenem ożywionej działalności powstańców w walce z pruskim zaborcą o wyzwolenie narodowe. Inspiratorem oporu był znany prawnik i polityk Jakub Krauthofer – Krotowski. Jemu Mosina zawdzięcza to, że 3 maja 1848 roku uroczystie ogłoszono w Mosinie niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej zwanej również Rzeczypospolitą Mosińską. Niestety, 8 maja przegrana bitwa z Prusakami pod Rogalinem, zakończyła patriotyczny zryw. Rzeczypospolita Mosińska upadła, a Krotowski został wkrótce ujęty w Konarzewie. W tym okresie miasto liczyło 800 mieszkańców.

Doznanie: 41890-1890 Rozwojem gospodarczym miasta przyczyniła się budowa linii kolejowej z Poznania do Wrocławia, która została uruchomiona w 1856 roku. Już w 1861 roku mieszkało w Mosinie 1260 osób, a 20 lat później – 1663 osoby. W końcu XIX w. powstały w mieście organizacje, kierowane przez miejscowych działaczy, podnoszące ducha narodowego mieszkańców Mosiny. Działało Bractwo Kurkowe, które założono w 1761 roku. Na początku XX w., w 1902r. powstała ochotnicza straż ogniowa, w 1907 założono Bank Ludowy, 1909 r. utworzono gniazdo "Sokoła". W 1912 roku w Mosinie mieszkało już 2027 osób.

Doznanie: 37484-1918 Powstanie wielkopolskie 27 grudnia 1918 roku walki bardzo szybko ogarnęły prowincję. W samej Mosinie nie utworzono oddziałów zbrojnych, lecz powstańcy z Mosiny walczyli w składzie batalionu śremskiego na zachodnim froncie powstania i pod Rawiczem.

Doznanie: 38215-1928 W okresie międzywojennym Mosina bardzo się rozwinęła. W 1928 roku znany przemysłowiec Stefan Kałamański uruchomił farbiarnię parową i pralnię chemiczną "Barwa", która dawała pracę ok. 300 osobom. Zakłady Ceramiczne Perkiewicza (utworzone w 1886 roku), zatrudniały ponad 200 osób. Przed wojną w mieście istniały 2 tartaki, młyn parowy, skład żelaza garbarnia, 5 stolarzy, 2 koszykarzy, 9 obuwników, 6 szewców, 1 cukiernik, 8 piekarzy, 14 sklepów spożywczych, 3 hotele, 11 restauracji. Działały 3 szkoły: katolicka, ewangelicka i prywatna.

Doznanie: 38433-1939 Najcięższą historią dla Mosiny bolesnym wspomnieniem. Oddziały niemieckie wkroczyły do miasta 9 IX 1939 roku. Od razu zaczęły się aresztowania, (pierwsze z 17/18 września) spośród mieszkańców, których przetrzymywano w boźnicy (dzisiaj Izba Muzealna), brano zakładników. Po parodii procesu sądowego 15 z nich rozstrzelano publicznie na rynku 20 X 1939 roku. W czasie niemieckiej okupacji z miasta wysiedlono 57 rodzin (225 osób), aresztowano i umieszczono w obozach zagłady 513 osób w tym 58 mosińskich dzieci. W mosińskich lasach w latach 1940 – 1943 dokonano licznych mordów. Jednak mimo prześladowań i terroru okupanta od pierwszych dni wojny społeczeństwo miasta i okolic stawiało opór okupantowi hitlerowskiemu. Działały w Mosinie grupy Związku Walki Zbrojnej, Armii Krajowej, Związku Odwetu, Szarych Szeregów. Wyzwolenie miasta przez Armię Czerwoną nastąpiło 25 I 1945 roku. Po walkach o miasto, i po wejściu wojsk radzieckich, odbyły się na rynku wybory lokalnych władz. Pierwszym burmistrzem został Maciej Nowaczyk. Po wyzwoleniu Mosina należała do jednych z najintensywniej rozwijających się miast w Wielkopolsce. Z niewielkiego, liczącego bezpośrednio po zakończeniu działań wojennych blisko 5 tys. mieszkańców miasteczka, w roku 1980 wyrosła Mosina na miasto ponad dwukrotnie większe.

Przełom lat 80 i 90- tych przyniósł Mosinie liczne zmiany, związane z transformacją gospodarczą i budową społeczeństwa obywatelskiego. W tym okresie upadłość ogłosiły największe zakłady produkcyjno - usługowe: Cegielnia Perkiewicza, Poznańskie Zakłady Sportowe "POLSPORT", Swarzędzkie Fabryki Mebli, Spółdzielnia Pracy "Barwa".

W dziedzinie kultury: do powstałego w 1971 roku Mosińskiego Ośrodka Kultury dołączyła utworzona w 1985 roku Izba Muzealna, oraz w 1993 roku Galeria Miejska. Placówki te organizują każdego roku średnio 20 wystaw artystów z kraju i zagranicy. Do licznych organizacji dołączył utworzony w 1991 roku Mosiński Klub Żeglarski oraz Stowarzyszenie Pomocy Potrzebującym im św. Antoniego. Gmina w latach 90 - tych nawiązała szereg partnerskich kontaktów z zagranicznymi miastami: z gminą Bunschoten z Holandii, Szkołą w Oldenburgu Niemiec, oraz z gminą Seelze z Niemiec.

Zmiany, które nastąpiły w tych latach wpłynęły na kierunek rozwoju, w jakim dziś podąża miasto. Rozwinęła się lokalna przedsiębiorczość, obecnie na terenie gminy zarejestrowanych jest ponad 2 tys. podmiotów gospodarczych; zainwestowano w ochronę środowiska, wybudowano nowoczesną oczyszczalnię ścieków; miasto przygotowuje szeroką ofertę inwestycyjną oraz szeroki wachlarz lokalizacji terenów pod budownictwo mieszkaniowe; prężnie działa Towarzystwo Budownictwa Społecznego, dzięki któremu na terenie gminy powstało i rozwija się nowoczesne osiedle mieszkaniowe.

Dzięki tym działaniom gmina Mosina stała się wyjątkowo atrakcyjnym miejscem dla inwestorów, turystów, oraz mieszkańców, a potwierdzeniem tego jest fakt iż liczba mieszkańców wciąż wzrasta, obecnie gminę zamieszkuje ponad 26 tys. osób.